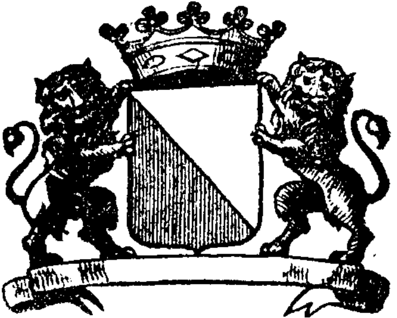
A°. 1857. N°. 163.

ZATURDAG 11 JULIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 11 Julij.

Armbestuur en Armenzorg.

Wij hebben thans voor ons liggen het *Verslag der regering nopens de verrigtingen aangaande het armbestuur* over het jaar 1855, hetwelk zich door uitvoerigheid en meerdere volledigheid van de verslagen van vorige jaren allezins gunstig onderscheidt. Dit gunstig oordeel geldt vooral ook de opmerkingen nopens het regt verstand en de werking der wet van 28 Junij 1854. Wat haar groote beginselen, het overlaten der armenzorg aan de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid en het slechts in den dringendsten nood tusschen beide treden van het burgerlijk armbestuur betreft, verklaart de regering, dat de wet nog niet lang genoeg heeft gewerkt, om over den aard dier werking *als meer blijvende uitkomst* reeds een grondig oordeel te kunnen vellen. Zij mag zulks te eer zeggen, omdat, zoo de verwezenlijking der beginselen van eenige wet tijd vordert, dit vooral bij de onderhavige het geval is. *Ontwikkeling der kerkelijke* en *beperking der Burgerlijke armenverzorging* is een volkomen juist en schoon beginsel, maar dat niet plotseling is in te voeren, welks verwezenlijking slechts van den tijd kan verwacht worden. Vele burgerlijke armbesturen schijnen dit niet altijd genoegzaam voor oogen te houden en te veel op eene plotselinge verplaatsing der armenverzorging aan te dringen.

Hebben wij nog onlangs, met een oog op de stad onzer inwoning, de taak der burgerlijke armbesturen aangewezen, wij willen thans op die der kerkelijke letten, en vooral nagaan, wat het regeringsverslag aangaande hunne handelingen berigt.

Te regt zegt ook de regering weder bij herhaling, dat zegeviering der door de armenwet gestelde beginselen, verbetering van de toekomst van ons armwezen alleen te verwachten is van overeenstemming en welwillende zamenwerking tusschen burgerlijkeen kerkelijke besturen. De hooge regering heeft die gezocht en verkregen blijkens de aanschrijving van de algemeene sijnode der Nederl. Herv. Kerk van 11 September 1854; blijkens de aanschrijving der synodale kommissie der Evangel. Luthersche Kerk van 30 Januarij 1855, en die van de kommissie tot de zaken der Remonstrantsche Broederschap van 21 Febr. 1855, terwijl het reglement voor de besturen der parochiale en andere Roomsch Katholieke instellingen van weldadigheid mede daarvan getuigde. De hoogste besturen der meest talrijke kerkgenootschappen wilden alzoo in denzelfden geest als de regering handelen en poogden deze hunne zienswijze dringend ingang te doen vinden bij de verschillende kerkenraden en kollegiën van Diakoniën. Het bewaren van goede verstandhouding met het burgerlijk gezag; het bereidvaardig en zonder wantrouwen verschaffen aan dat gezag van de noodige inlichtingen; het met alle kracht en wijsheid pogen, om de armenverzorging in hunne gemeenten *geheel tot de kerk* te brengen, *zonder eenige ondersteuning of bemoeijing van de zijde des staats;* het zooveel mogelijk doen deelen van alle behoeftigen, die tot hunne gemeente behooren, in hunne verzorging; waren zoovele beginselen voor de kerkelijke armbesturen onder anderen door de algemeene synode in 1854 reeds met allen ernst aanbevolen.

Het verslag van 1855 is echter daar, om te doen zien, dat zeer vele kerkelijke besturen jammerlijk nalatig waren, om dien hoogeren roepstem te volgen. In *Gelderland* klaagde men, dat niet alleen het hoofddoel der wet geenszins bereikt werd, maar zelfs het tegendeel plaats vond, daar bijna in alle gemeenten over vermeerdering der uitgaven ten behoeve der burgerlijke armenhulp werd geklaagd. Hetzelfde vernam men uit een zestigtal gemeenten in Z. Holland, terwijl men in Zeeland, Utrecht, Friesland en Overijssel beweerde, dat het doel der wet niet bereikt werd. De redenen van deze klagten waren hoofdzakelijk de onwil der kerkelijke armbesturen, om in den geest der wet te handelen. De volkomen vrijheid, hun door den wetgever gewaarborgd, schijnt dikwerf slechts gebruikt of liever misbruikt te worden, "om op allerlei wijzen zich aan de ondersteuning van "armen te onttrekken, zelfs door het aannemen van "regels van bedeeling, waartoe het synodaal reglement "geene aanleiding zou geven." In Friesland gaan vele kerkelijke armbesturen zelfs zoover, dat zij de armenonderstand *van ledematen* voor een groot deel aan het burgerlijk gezag trachten over te laten, terwijl men slechts in drie gemeenten slaagde, om de Diakoniën te bewegen van zich weder, met het vroeger door haar geheel verwaarloosde onderhoud der onder haar gebied wonende ledematen, te belasten. De meesten beperken echter hunne bedeelingen onder allerlei voorwendsels. Zoo lieten twee Diakoniën, op het einde ven 1855, eensklaps de eene 41, de andere 20 bedeelden los! Zoo is dan het gebruik, t' welk de Diakoniën der Hervormde Kerk zeer algemeen van hare vrijheid maken, verwaarloozing harer duurste verpligtingen; tegenwerking van de duidelijk uitgedrukte wenschen harer kerkelijke hoofden; zijdelings verzet tegen de maatregelen eener Regering, die haar de zoo luid geëischte vrijheid van handelen heeft geschonken.

Voor de vele Diakoniën, die alzoo handelen, mag het berigt uit Zuid-Holland beschamend klinken, dat de Roomsch Katholieke Parochiale armbesturen in dat gewest hunne roeping veel beter begrijpen en getrouwer naleven.

Wij zien echter in dit verschijnsel, vooral zooals het zich in Friesland openbaart, nog volstrekt geen bewijs van de onhoudbaarheid der wettelijke bepalingen: veeleer, dat men, (gelijk wij reeds opmerkten) eerst na jaren beginselen zal kunnen zien zegevieren, die alom en in Friesland vooral geheel miskend zijn. Juist dáár heeft het subsidiestelsel en de burgelijke armenzorg de grootste uitbreiding gekregen en daarmede is de geest der Christelijke liefdadigheid als het ware verdwenen. In de Diakoniën moet zich daar en elders een nieuw levensbeginsel ontwikkelen, dat van werkdadige Christelijke liefde en hulpvaardigheid. Deze zoekt niet huisgenooten, de geloofsleden der gemeente van zich te stooten en als het ware onder de heidenen te plaatsen, maar tracht haren werkking uit te breiden. Deze zal niet juichen, wanneer een geloofsbroeder iets verrigt, waardoor men een voorwendsel heeft, om hem niet langer te bedeelen, maar zal trachten den gevallene weder in zijn kring op te nemen: deze zal niet steeds over gebrek aan geldelijke hulpmiddelen klagen, maar trachten gelden van geloofsgenooten te erlangen. Men zie, wat eene Hervormde Diakonie te 's Gravenhage gedaan heeft en doet, en erkenne daarin de eigenlijke en hooge roeping der kerkelijke armbesturen in onze dagen.

Maar wat staat den gemeentebesturen tegenover den onwil der kerkelijke armbesturen te doen? Wij antwoorden met de regering "het dwaalbegrip tegen "te gaan, dat de ondersteuning der armen, die "kerkelijke armbesturen goedvinden lostelaten, door "hen zoude moeten aanvaard worden." Artikel 21 der wet houdt wel voor burgerlijke besturen een *verbod* in om armen anders dan in het daar omschreven geval te ondersteunen, maar volstrekt geen *gebod* om dit in eenig geval te doen. Maar op deze wijze zal de grootste onbarmhartigheid gepleegd worden jegens allen, die door de kerk uitgestooten, zich te vergeefs tot het burgerlijk gezag wenden! Wij kunnen hierop alleen antwoorden, dat het gevolg dier hardheid alleen voor rekening van hen komen kan, die geroepen zijn *barmhartigheid* te bewijzen: Een burgerlijk bestuur is dit niet en kent alleen politie-zorg.

— **Per telegraaf** wordt ons uit Londen berigt, dat het Hoogerhuis gister avond het wetsontwerp tot verandering van den eed, die bij de toelating in het Parlement moet worden afgelegd, en die thans belet, dat de Israëlieten in het Parlement zitting nemen, met 173 tegen 138 stemmen heeft verworpen. — De minister van Koloniën heeft in het Parlement het gerucht weêrsproken, dat de troepen die op weg zijn naar China, te Ceylon werden opgehouden, om ze naar Indië te doen vertrekken.

De verwerping door het Hoogerhuis van de wet tot toelating der Israëlicten was eenigzins voorzien; het waarschijnlijk zal het Huis hebben aangenomen het voorstel van graaf *Malmesbury*, om de tweede lezing tot over 6 maanden te verdagen, 't geen met eene verwerping bijna gelijk staat. De beslissing van het Hoogerhuis blijft niettemin zeer te betreuren; de Hooge Lords zijn nog niet zeer doordrongen van echt liberale gevoelens; ze zouden zeker meer dezen hunnen aard toonen, waren zij niet bevreesd voor het Lagerhuis en de regeringsmaatregelen, die genomen kunnen worden, als die gesteund worden door een krachtig Parlement. Intusschen blijft de zetel voor Londen, aan den heer *Rothschild* door de kiezers opgedragen, door die beslissing altijd onvervuld.

Ter zake den eed door de oppositieleden in Frankrijk af te leggen, schijnt men den tijd der bijeenkomst van het Wetg. ligchaam te moeten afwachten, alvorens met hun besluit bekend te worden. Het is althans in eene vergadering van die heeren bepaald, dien tijd af te wachten.

De Britsche en Fransche pers houdt zich zeer bezig met de verklaring van Lord *Palmerston* over de doorgraving der Suez-landengte. De Britsche pers steunt den Lord ten deele in zijn tegenstand. Daar de kamers van koophandel in Engeland eenigzins anders over de zaak schijnen te denken, en Frankrijk die doorgraving wel eens meer ter harte kon nemen, dan tot dusverre, is welligt de tegenstand van het Britsch kabinet niet voldoende, om de verwezentlijking van het plan lang op te houden. Turkije heeft, zegt men, zelfs een waarborg te meer door zulk een kanaal tegen aanranding van Egijpte, gelijk in 1840, en Engeland's koloniën kunnen slechts winnen door uitbreiding van den Ind. handel op Europa.

Het schijnt zich te bevestigen, dat van de 27 verkiezingen te Luxemburg er 26 opposanten en 1 regerings-kandidaat zijn gekozen; men weet, dat, volgens de gedekreteerde kieswet, weder twee trappen bestaan; de 27 gekozenen maken het kieskollegie uit voor de afgevaardigden. In deze dagen hebben de benoemingen voor dat kollegie bepaalde kleur, door den weêrzin, die de gedekreteerde wetten vrij algemeen hebben uitgelokt. Als de verkiezingen op dien weg in het Groothertogdom voortgaan, dan zou de regering zeker zeer in moeijelijkheden kunnen komen. Op den duur hebben, in strijd met de bestaande staatsregelingen, gedekreteerde wetten weinig heil aan eenigen staat gebragt. Moge Luxemburg er niet door in nieuwe bezwaren komen.

Omtrent het geschil tusschen de Porte en Belgie verwijzen wij naar Brussel.

Gister waren het de minister van Justitie en de heeren *Groen* en *Thorbecke*, die vooral de aandacht van onze Tweede Kamer hebben bezig gehouden. De verklaring der regering, dat zij de redevoering van den heer *Thorbecke* volledig onderschreef, dat de door dien heer ontwikkelde beginselen geheel door haar werden beaamd, heeft de antirevolutionnaire partij verdroten. De heer *Groen* is dan ook driest geweest; 1856 noemde hij eene politieke mystifikatie De minister van just. was hierover verontwaardigd en heeft zijn vriend niet meer willen beantwoorden!

Heden wacht men de stemming over de drie eerste alinea's van art. 22. De 4. denkt men dat zal worden verworpen, zonder dat de Reg. er te sterk partij voor trekt.

— Bij Kon. besluit is bepaald, dat bij afzonderlijke dagorder eervol zal worden vermeld de off. van gez. 2. kl. *M. J. P. van Prooijen*, ter zake van door hem, tijdens de Lampongsche expeditie in 1856, bewezene diensten.

— Z. M. heeft den luit.-ter-zee 2. kl. *K. J. Viehoff*, op diens verzoek, eervol uit 's Rijks zeedienst ontslagen.

— Bij 's Konings besluit is aan den op zijn verzoek eervol ontslagen kapt. der Bataviasche schutterij *W. van Ommeren*, vergunning verleend tot het blijven dragen van de uniform en de onderscheidingsteekenen, verbonden aan den door hem bekleeden rang.

— Men verneemt, dat de staats-kommissie voor landverhuizing en kolonisatie in Neêrlandsch-Indië ll. Dingsdag avond, onder het voorzitterschap van den minister van Staat, den heer *Rochussen*, hare eerste vergadering heeft gehouden en de punten van behandeling heeft vastgesteld.

— Volgens berigt uit Washington heeft de Nederl. minister-resident, baron *T. M. v. Limburg*, op 18

Junij zijne geloofsbrieven aan den president der Ver.-Staten overhandigd.

— Geruimen tijd geleden heeft het Geregtshof te 's Bosch eene aanbevelingslijst gezonden aan de Prov. Staten, tot vervulling der plaats in 't hof, opengevallen door het overlijden van den heer *Losecat*. Daarop geen antwoord bekomen hebbende, heeft het hof zich tot den minister gewend, die geraden heeft eene 2de lijst aan de Staten te zenden, omdat art. 63 der wet op de R. Org. nog niet is afgeschaft. Het hof heeft dit gedaan, op de lijst stellende de namen der heeren: mr. *J. B. A. J. M. Verheijen*, adv. te Bosch, mr. *J. H. van Mierlo*, regter in de arr. rb. te Breda; mr. *A. A. Heeren*, deken der orde der adv. te 's Bosch, mr. *W. J. van Beuseko*m, regter in de arr. rb. te Bosch, mr. *P. J. J. Hollingerus Pijpers*, lid van ged. Staten van Noordbrabant, mr. *F. G. J.* baron *van Rijckevorsel van Kessel*, regter te 's Bosch. Het hof heeft den Staten verzocht, daaruit den Koning eene voordragt te doen, of een bepaald antwoord te zenden. *N. R. C.*

— Door *M. B. Gadde* is koncessie gevraagd tot de daarstelling eener stoombootdienst tusschen Rotterdam en Delft. Men verneemt echter, dat, uit hoofde van de vele bezwaren aan zoodanige dienst verbonden, die koncessie hoogst waarschijnlijk niet zal verleend worden.

— Uittreksel uit een brief van Graaf Reinet (Zuid-Afrika), van een meisje, vertrokken met de Zalt-Bommel, aan haar oom en tante:

Den 27. December ben ik in goeden welstand op de plaats mijner bestemming aangekomen; mijn neef *Gerrit* den 26. en mijne beide broeders *Karel* en *Daniël* den 31. Twee dagreizen ben ik bij hen van daan, maar als men hier 5 uren per dag reist is het veel. *Karel* is bij een timmermansbaas, *Daniël* bij een boer en *Gerrit* ook; zij hebben het allen zoo goed en verlangen het niet beter; zij worden met de kinderen van het huis gelijk opgevoed. Ik ben huishoudster bij twee eenige menschen op eene boerderij en heb drie zwarte meiden onder mij; mijne kleeding is als van eene dame, maar dat is hier eene gewoonte; het paardrijden is voor mij geen nieuws meer; ik zie anders niet als zwarten, waarom het eene groote eer is als men een blanke in dienst heeft; drie mijner reisgenooten zijn bij mij, wij krijgen ieder een paard, en schapen hebben wij al; met de boerderij is het zeer druk, maar het zijn zeer goede menschen. Wij hebben het zoo goed, dat wij het niet beter verlangen. *N. R. C.*

— In den 8. gehouden zitting van den gemeenteraad te Haarlem is ter inzage der leden nedergelegd eene cirkulaire van *Recius c. s.* voor den aanleg van een spoorweg van het Nieuwe Diep naar Haarlem, in verband met den Hollandschen en met den Rijnspoorweg. — Verder is beraadslaagd over het voorstel van Burg. en Weth., nopens de formule der aan de komm. voor het bederf der stadswateren te stellen vraag. De heer *Fiers* heeft voorgesteld om deze vraag te splitsen in twee deelen, als: 1. opgave van de middelen, of werken, in het algemeen, die tot herstel van het kwaad kunnen bijdragen, met opgave van kosten, en 2. speciaal de minst kostbare werken, dienstig om de stoffen uit de beide groote fabrieken onmiddellijk in het Sparen af te leiden, met opgave van kosten en jaarlijksch onderhoud Dit voorstel is met 15 tegen eene stem aangenomen.

*— Uit Meppel wordt ons van den 9. Julij geschreven: Men heeft in de omstreken dezer stad alle stof tot dankbaarheid over den gelukkigen uitslag van het verschrikkelijk onweder, dat in den nacht van Zondag op Maandag op zoo vele plaatsen van ons Vaderland buitengewoon hevig gewoed, en eene onberekenbare schade aangerigt heeft, zoo door brand als door hagelslag; althans uit de meeste plaatsen van het westelijk gedeelte der provincie Drenthe ontvangen wij deswege de gunstigste berigten; hier en daar viel wel een hevige regen, nu en dan met hagel gepaard, doch men kan nergens de schadelijke gevolgen aan de te veld staande vruchten bespeuren. Algemeen echter geeft men de verzekering, dat bijna niemand zulk een hevig onweder heugt.

De onlangs voor een groot deel afgevroren vruchten, zoo als boekweit en aardappels, staan thans reeds weder boven den grond en laten zich vrij goed aanzien, zoodat er nog wel hoop op het welgelukken van deze zeer belangrijke vruchten bestaat.

— Men verneemt, dat de groote kerkeraad der Waalsch-Hervormde gemeente te 's Gravenhage zich heeft onledig gehouden met het formeren van een drietal, waaruit eene keuze zal moeten gedaan worden tot vervulling der predikantsplaats, opengevallen door het overlijden van ds. *J. D. Revel.* Op dit drietal zijn alphabetisch geplaatst: *L. Bonnet*, pred. te Frankfort a/M; *Gagnebin*, pasteur suffregaat te Amsterdam en *E. A. Zubli*, pred. te Delft.

— Morgen ochtend treedt voor de Herv. Gemeente in de Domkerk op de heer *P. A. van Toorenenbergen*, pred. te Barneveld, in de Wale kerk de heer *Gerlach*, pred. te Middelburg en in de Remonstrantsche kerk de heer *W. van Oorde*, pred. te Haarlem.

— Met genoegen berigt men, dat het praalgraf in de kerk der Hervormde gemeente te Ysselstein, bestaande uit de afbeelding van *Gijsbert*, heer van Ysselstein, broederszoon van den algemeen bekenden *Gijsbrecht van Amstel*, met zijne vrouw *Beerta van Heukelom* en van hunnen zoon *Arnoud*, met diens vrouw, bastaarddochter van *Guy van Henegouwen*, bisschop van Utrecht, hetwelk sedert den aanvang dezer eeuw aan de oogen van het publiek onttrokken was, door het provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen naar Utrecht is overgebragt, ten einde dat geschonden gedenkteeken der vaderlandsche kunst op eene waardige wijze te doen herstellen, daar het tevens het eenige in ons land is, waarop vier personen te gelijk zijn uitgebeeld.

— In de gemeente Chaam (N. Brab.) is een belangrijk verschil ontstaan tusschen den predikant en den Burgemeester, ten aanzien van het verkoopen door eerstgenoemde van de gescheurde, en in onbruik geraakte klok van den toren der Herv. kerk. De Burg. hield staande dat de toren het eigendom der gemeente was, en reklameerde dus de klok. Men vernam, dat die echter door den predikant en kerkvoogden voor *f* 1700 verkocht was, waarom dezen de klok des nachts wilden laten vervoeren. De Burg., daarvan verwittigd, deed haar aanhouden, in beslag nemen en ten stadhuize brengen. Men ziet verlangend uit naar de oplossing dezer kwestie.

— In den vroegen morgen van gister wilde een vreemdeling, die gelogeerd was in een logement in de Warmoesstraat te Amsterdam, uit de onderste verdieping springen, om op deze wijze het logement zonder betalen te verlaten; hij brak echter zijn been, en is naar het gasthuis gebragt.

— Eergister avond tusschen 8 en $8^{1}/_{2}$ ure is te Rotterdam een brutale dietstal gepleegd bij den heer *H. Mangeot*, restaurateur, op de Hoogstraat aldaar. Men ontdekte namelijk, dat niet minder dan 30 zilveren vorken, 24 dito lepels en 1 dito soeplepel verdwenen waren. Het verdient opmerking, dat, na de verdwijning van deze aanzienlijke waarde, ook een voor korten tijd aangestelden knecht verdween, dien men sedert, ondanks alle daartoe aangewende pogingen, niet heeft kunnen opsporen. *N. R. C.*

— Een koddig voorval had Dingsdag jl. op Drentsch grondgebied even buiten Oud-Bareveld plaats. Een wagen, zeer hoog en vol met glaswerk beladen, kwam met één paard bespannen van Stadskanaal aanrijden; op bovengenoemde plaats gekomen, wilde het paard, niettegenstaande de stokslagen en de vermaningen van den Munsterlandschen voerman, niet verder.

De voorbijgangers bleven de een na den ander staan, om over de stijfhoofdigheid des paards en de woede des voermans te lagchen; handenwringend vroeg de voerman de voorbijgangers om raad, toen eindelijk een van het gezelschap, een koopman van beroep, aan den voerman den raad gaf, om het paard een bos stroo onder de staart te binden, en, zoo het paard dan nog niet wilde, deze in brand te steken. De voerman, geen vijand van den Hollandschen jenever, volgt den raad, haalt een bos stroo en..... steekt dezelve in brand; dadelijk vatte de wagen, waarin zich glas, omwonden met stroo, bevond, vuur, en knap, knap, knap, alle glazen sprongen in stukken; het paard stond op de achterste poten; het geraas lokte nog meer nieuwsgierigen; bluschmiddelen werden aangebragt, het paard los gemaakt en de wagen nog behouden; de Munsterlander ging nu met paard huiswaarts, door den schik nuchteren geworden, de wagen met het verbrijzelde glas bij de hevig lagchende toeschouwers achterlatende.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 10 *Julij*. 1.49 El; + AP. 8.44. Gev. 1 d.
Keulen, 9 〃 7 v. 11 d. (7 v. 9 d. Rijnl.)
Gev. $^{1}/_{2}$ duim. Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Gister zijn in de Tweede Kamer de beraadslagingen voortgezet over de drie eerste al. van art. 22 van de wet op het Lager Onderwijs.

De Minister van Justitie heeft nog eenige oogenblikken van de Kamer verlangd om te voldoen aan eene gedane toezegging, het betoog, dat de opleiding tot christelijke deugd, in de wet opgenomen, allezins heeft eene praktische beteekenis en geenszins als een holle klank kan worden beschouwd. Hij heeft zich daarbij inzonderheid toegelegd op het beantwoorden van de aanvallen van zijne vrienden en voormalige medestrijders, zonder echter te treden in de behandeling van vraagstukken, die eigenlijk in een wijsgeerig of godgeleerd dispuut-kollegie zouden te huis behooren.

De minister heeft zich bepaald bij het onderzoek: 1. welke de opleiding is tot christelijke deugd in den zin der wet; en 2. wat het is ergernis te geven aan andersdenkenden. In tegenspraak met den heer *Groen*, heeft de minister beweerd, dat het eerste allezins mogelijk is, ook op de gemengde school, en wat het tweede betreft, is het hem voorgekomen, dat daarbij in de eerste plaats nauwkeurig behoort te worden vermeden, wat naar proselietenmakerij gelijkt; dat al wat de kerkelijke leerbegrippen betreft, aan de kerk moet worden overgelaten, en dat daartoe de school kan worden opengesteld buiten de schooluren; maar dat op de school moet worden gelet op het eerbiedigen van een ieders regt om zijne eigen gevormde overtuiging te hebben, al berust die dan ook op beginselen, welke, in de schatting van anders denkenden, als dwalingen worden aangemerkt.

Aan het einde van zijn zeer uitgebreid betoog heeft de minister den heer *Groen* afgevraagd, of het in den grond dan niet beter zoude zijn, zich met de uitspraak van deze wet te vergenoegen, dan om te blijven procederen, terwijl het nadeel daarvan grooter zoude kunnen worden, dan het voordeel eener gewenschte uitspraak?

De heer *v. Wintershoven* verlangt de bepaling eener straf op het misbruik, 't welk van het voorschrift van al. 2 zou kunnen worden gemaakt.

De heer *v. Heiden* heeft verklaard, na al hetgeen nopens deze gewigtige zaak in 't midden is gebragt, zich met de twee eerste al. van art. 22 te kunnen vereenigen. Wat de redaktie betreft, heeft hij hulde toegebragt aan de voortreffelijke wijze, op welke het amend. van den heer *Thorbecke* is toegelicht, maar meent hij niettemin de voorkeur te moeten geven aan de voordragt van de regering.

Ook de heer *Wijbenga* heeft zich voor de beide eerste al. verklaard, en geoordeeld, dat aan de regeling ander middel is overgebleven dan hetgeen daarin is vervat. Hij heeft zijne hoop te kennen gegeven, dat de wet met verstand en omzigtigheid mag worden toegepast.

De heer *Luyben* heeft verzekerd, dat hij gaarne aan andersdenkenden de broederhand wil toereiken; — dat hij het vaderland en het regerend Stamhuis bemint, en het welzijn van Nederland, naar vermogen, wil bevorderen, maar dat zijne overtuiging hem voorschrijft, zich voor de onzijdige school te verklaren.

Daarop heeft de heer *Groen* het woord verlangd om de staatkundige zijde van het vraagstuk, welke in art. 22 van de voordragt is zamengevat, te behandelen.

De Spr. heeft daarbij te kennen gegeven, dat hij het belangrijk acht, om ook de denkbeelden van de kleine minderheid in de Kamer te openbaren, ter zake van de groote belangstelling, welke de beraadslagingen buiten dezelve verwekken.

In 't algemeen heeft hij doen opmerken, dat, indien het woord *christelijk* en al. 4 zijn weggevallen, de wet dezelfde is, tegen welke het petitionnement is gerigt geworden; — dat, indien het bedoelde woord in de wet blijft, zij nog slechter wordt, en dat alsdan, in verband met art. 16, met dezelve heiligschennis wordt gepleegd, en steun wordt gegeven aan eene voor de minderheden gevaarlijke praktijk; — dat, als de wet met eene groote meerderheid wordt aangenomen, dit een gevolg zal zijn van de zucht tot afdoen, waaraan men reeds zoo vele organieke wetten te danken heeft, en dat daardoor, uithoofde der dubbelzinnigheid, aanleiding zal worden gegeven tot eene proselietenmakerij van de gevaarlijkste soort; — dat de groote meerderheid de wet beschouwt als haar werk, en het ministerie als haar werktuig, 't welk zij niet zal verbreken, voor dat het werk geleverd is; — en dat de slotsom van dit alles is eene politieke mystifikatie, veel erger dan in 1853 heeft plaats gehad.

Vervolgens heeft de Spr. den minister van Binnl. Zaken beantwoord, en volgehouden, dat, als de school bruikbaar zal zijn voor Christenen en Israëliten, het kenmerk van het Christendom daaruit zal moeten worden weggenomen.

Ten derde heeft de Spr. zich beklaagd over den minister van justitie in 't bijzonder, die belast is geweest om het tegenwoordige kabinet bijeen te brengen, en daarbij geenszins, naar zijn oordeel, aan zijne roeping heeft voldaan; — zijn aanval op den minister van Justitie is zelfs in vrij hevige woorden vervat.

De *Min. van Justitie* meent, op de gehouden rede niet anders te moeten antwoorden, dan zijne diepe verontwaardiging te kennen te geven over het kunstig zamenstel, dat de vorige spreker zich heeft veroorloofd, om een Min. des Konings in een bespottelijk daglicht te stellen, en in het oog des volks te vernederen. Hij zal dien spr. niet beantwoorden, maar hij meent toch te moeten zeggen, dat het hem voorkomt, dat het regt van spreken geenszins het regt geeft, om zich alles te veroorloven, wat snijden of pijnigen kan. „Mijne regtvaardiging voor mijn gedrag" zegt de Min, „laat ik over aan de nakomelingschap."

De heer *Groen* is op zijne rede teruggekomen en heeft zijne bedoelingen nader toegelicht.

De heer *Thorbecke* heeft den heer *Groen* beantwoord. Hij bespreekt daartoe drie punten: 1°. zeide de heer *Groen*, het Christendom, dat gij wenscht, is gerigt tegen al de gezindheden. Maar dit is een misverstand. Dat Christendom, boven verschil van geloofsbelijdenis, sluit geene bijzondere geloofsbelijdenis uit. Dat Christendom is boven al die geloofsbelijdenissen en omvat ze allen. Uw Christendom, zeide de heer *Groen*, en hij schreef daarbij aan spreker een afzonderlijk Christendom toe, is algemeen godsdienstig, en dat is volgens *Beets* een dor deïsme, en deïsme is rationalisme, en rationalisme is neologisme, en neologisme is ongeloof. Derhalve moet één van beiden gebeuren: of men moet het Christendom van den heer *Groen* volgen, of men is een ongeloovige! 2°. heeft Spr. nimmer beweerd, dat er geen verband bestaat tusschen opvoeding en onderwijs, gelijk de heer *Groen* zegt, maar hij weêrspreekt alleen, dat de school is eene plaats voor godsdienstige opvoeding. 3°. De heer *Groen* zeide, *uw* stelsel is gewetensdwang tegen de regten der natie. Dat is onjuist: Spr heeft nimmer het bijzonder onderwijs willen beperken; wij willen daaraan niets ontnemen, maar de vrijheid waarborgen; wij willen organiseren, dat is aan een ieder toekennen wat zijne bestemming medebrengt. De heer *Groen* heeft zich over de natie beklaagt, die hem afvalt; maar dat kan niet anders, als men, even als de Socialisten, eene regering wil bouwen op 't geen aan de vrijheid van het individu moet worden overgelaten. Ten slotte maakt Spr. zich weinig bezorgd over de profetiën van den heer *Groen*, die weder zegt, dat het land met deze wet ten verderve gaat. Bij elke belangrijke wet heeft de heer *Groen* zulke profetiën, die later onjuist blijken. Zoo is 't o. a. gegaan met de prov. wet. Ook thans wacht hij gerust de voorspelling af. Spr. heeft vervolgens zijn amendement nader verdedigd.

De heer *van Nispen* brengt hulde aan de redevoeringen der beide Ministers, maar meent toch nog reden tot beduchtheid te hebben voor krenking van godsdienstige overtuiging. Hij vreest, dat ieder in het woord Christen, *zijn* Christendom zal zien.

De *Min. van Binnenl. Zaken* wijst op het groot aantal onderwijzers, die doordrongen zijn van den geest der bepalingen van de wet van 1806. Daar tegenover staat niet eene enkele afwijking. Men moet ook indachtig zijn op de waarborgen, welke de tegenwoordige voordragt aanbiedt. — Tegenover het amendement van den heer *Thorbecke* verdedigt de Min. nader de redaktie der Regering. — Omtrent het amendement van den heer *van Wintershoven*, zegt de Min., dat als daardoor eenige meerdere gerustheid zal ontstaan, hij alsdan gaarne iets dergelijks in de wet zal zien.

Heden voortzetting der beslagingen.

RUSLAND.

PETERSBURG, 9 Julij.

Het verdrag betrekkelijk de afschaffing van den Sundtol is alhier bekend gemaakt.

De Russiesche troepen hebben Gagni, aan de Abchasiesche grenzen, bezet.

De heer *Malzon* heeft den prins *Gortschakoff*, bij diens afwezigheid, aan het departement van buitenlandsche zaken vervangen.

SPANJE.

MADRID, 5 Julij.

Met 174 tegen 21 stemmen heeft het kongres besloten de regering magtiging te verleenen om de drukperswet voorloopig in werking te brengen. In den Senaat zijn de diskussiën deswege dingsdag begonnen. Onder die 174 zijn velen, die hun politiek leven geheel aan de pers te danken hebben.

Het voorstellen van dergelijke wetten, hoezeer men er ook toe gedrongen worde, doet het kabinet veel kwaad, en vooral ook met het oog op de gisting die overal heerscht is het hoogst raadzaam, althans geene verdere koncessiën aan de reaktionaire partij te doen, want brak nu eene revolutie uit, onafzienbaar waren de gevolgen zoo zij zegevierde en gewis zou daaronder de val van en troon dijnastie behooren. De hertog van Valencia ziet het gevaarlijke van den toestand in en zijne taak is op het oogenblik gewis niet van de ligtste.

Uit Sevilla blijven de tijdingen slecht. De republikeinsche bende onder den bataillonschef *Caro*, doorloopt de provincie, brand stichtende en plunderende. — De ex-direkteur der *Soberania Nacional*, *Sixto Camarā*, bevindt zich in de Sierra Morena aan het hoofd eener talrijke bende. Tien realen per dag en het rantsoen wordt dengenen belooft, die zich bij de oproerlingen willen voegen. In alle dorpen voorzien dezen zich rijkelijk van levensmiddelen, die zij in bons op de schatkist betalen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 Julij.

De koningin van Griekenland wordt tegen de helft dezer maand alhier verwacht. Koning *Otto* zal dit jaar zijne staten niet verlaten.

BERLIJN, 9 Julij.

Heden middag 1 ure is prinses *Louise* van eenen prins bevallen. De moeder en het kind bevinden zich redelijk welvarende.

De *Elberf. Ztg.* spreekt in eene korrespondentie uit deze stad van een tegenbezoek, door den keizer van Oostenrijk aan Z. M. te brengen, ter zelfder tijd dat ook keizer *Napoleon* en *Alexander* te Sans Souci een bezoek zouden brengen.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Julij.

De ter sprake brenging van het opheffen van 't lordluitenantschap voor Ierland heeft voor dat eiland nog al gewigt; men was te Dublyn dan ook zeer tevreden over den uitslag; men weet, reeds in 1850 heeft lord *J. Russell* de opheffing voorgesteld, die de eenheid van het Britsche rijk zeer zou bevorderen. Evenwel is het gezag van den lordluitenant slechts een schijngezag meer, dat alleen den Ieren een weinig zelfvoldoening geeft en te Dublyn eene centralisatie doet blijven, die voor de stad van belang is. De opheffing is daarom niet meer dan eene zaak van tijd, en door lord *Palmerston* dan ook slechts bestreden, als thans ontijdig zijnde.

De vrijspraak van miss *Smith* te Edinburg heeft in de gehoorzaal van 't hof aldaar luide toejuichingen uitgelokt. De beschuldigde slaakte alleen eene diepe zucht. Overigens is zij altijd even koud gebleven, en bij de toespraak van het publiek ministerie, toen in de zaal door velen tranen werden gestort, bleef zij geheel bewegingloos.

LONDEN, Vrijdag 10 Julij.

Gisteren avond gaf een der lords in het Hoogerhuis kennis, dat hij een voorstel zal doen, strekkende om de tweede lezing der bill op den parlementseed zes maanden uit te stellen.

De *Daily-News* laakt het in lord *Palmerston*, dat hij zich tegen de onderneming van den heer *Ferdinand de Lesseps* heeft verklaard, omdat die verklaring wellligt het Fransche bewind, dat tot dusverre onzijdig bleef, zou kunnen bewegen het onderwerpelijke plan aan te nemen.

Gisteren is voor £ 25,000 aan goud aan de Engelsche bank verkocht.

Zilver in baren gold gisteren $^1/_8$ penny per ons lager.

— 10 *Julij.* Gec. $92^7/_8$; Sp. 3 pCt. $41^3/_4$; $1^1/_4$ pCt. $25^1/_4$; Rusl. 5 pCt. $109^1/_4$; $4^1/_2$ pCt. 96; Holl. 4 pCt. 98; $2^1/_2$ pCt. 64; Sard. 5 pCt. $89^1/_2$.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Julij.

De woorden van den *Pays*, dat een aanslag op 's keizers leven het sein tot een algemeenen opstand moest zijn, merkt men als eene bevestiging aan van het losse, eenige malen herhaald en weder tegengesproken gerucht omtrent een aanslag tegen den keizer door Italianen te plegen of gepleegd, waarvan eenigen in hechtenis zijn genomen. Hier echter hebben de Mazzinisten de poging niet gewaagd, en deze zou ook gewis niet gelukt zijn, aangezien de regering, volkomen met hunne plannen bekend, ongetwijfeld de noodige voorzorgen had genomen. Ook te Turijn wist men van die plannen; te Napels en Livorno evenwel niet, en juist dat doet te meer uitkomen, hoezeer *Mazzini* en zijne dwaze aanhangers in Italië hunne rol afgespeeld hebben, en de bevolkingen orde willen, ten einde daardoor en niet door moorden, plunderen en brandstichten, de vrijheid waardig en deelachtig te worden.

De keizerin is gisteren den keizer naar Plombières gevolgd. — Na het bezoek van HH. MM. te Osborne, zal koningin *Victoria* veertien dagen te Compiègne komen doorbrengen. Haar bezoek zal echter mede geen officieel karakter hebben, en zij zal Parijs niet aandoen.

Dat generaal *Cavaignac* den eed zal afleggen is nog niet zoo zeker als men gisteren beweerde. — Omtrent de verkiezing van een kandidaat in het departement du Nord zal een onderzoek worden ingesteld, wijl die kandidaat cirka honderd duizend frs. er aan ten koste moet gelegd hebben, om zich populair te maken.

PARIJS, Vrijdag 10 Julij.

De *Moniteur* deelt heden mede, dat de renten van de schatkistbiljetten tot 4, $4^1/_2$ en 5 pCt., naar mate van den verschijndag, zijn verminderd. Hetzelfde blad deelt het maandelijksch verslag mede van den staat der Bank van Frankrijk. De gelden in kas zijn verminderd met 22 millioen. Daarentegen is er eene vermeerdering van 85,500,000 frs. in portefeuille; van 39,500,000 frs. in de in omloop zijnde bankbiljetten; van 5,500,000 frs. in de voorschotten op publieke fondsen; van 500,000 frs. in de loopende rekening met de schatkist; en van 22,200,000 frs. in de rekening met partikulieren.

— 10 *Julij.* Rente kont. $4^1/_2$ pCt. 92.—; op tijd 3 pCt. 66.80; Fr. Oost. Spw. 637; Spanje $1^1/_4$ pCt. 25; 3 pCt. $37^1/_4$.

BELGIE.

BRUSSEL, 10 Julij.

Het geschil met Turkijë wekt heden op nieuw de aandacht door den brief van den Turkschen gezant alhier aan den minister van Buitenl. zaken gerigt en ook aan de bladen gezonden. De gezant, de heer *de Kerckhove* geeft daarin te kennen, dat hij met eenigen weêrzin in diplomatieke aangelegenheden een dadelijk gebruik maakt van de drukpers; hij doet dat echter niet uit vrijen wil; hij is er toe genoopt, door de mededeeling in den *Moniteur* van een stuk van hem uitgegaan en waarbij de Belg. minister van Buitenl. zaken eene opmerking heeft gevoegd, die, als hij die onbeantwoord liet, door eene enkele regel druks zou te niet doen, wat hij in een 8 jarigen werkkring in 't belang der vriendschappelijke betrekking tusschen Turkije en België heeft aangewend. Hij had gewenscht de inlichtingen over een geschil tusschen de twee Staten diplomatiesch te kunnen behandelen, en had België in deze gelijk Turkije gehandeld, dat sommigen voor zoo achterlijk beschouwen, de tegenwoordige moeijelijkheid bestond niet. De Porte brak met den Belg. gezant, maar zoolang deze te Konstantinopel zich bevond, heeft geen blad zich met de zaak ingelaten en zou de Turksche regering niet geduld hebben, dat, ook van ter zijde, het officieel karakter werd voorbijgezien, dat een gezant bezit. Wat de zaak te Brussel betreft, het briefje door den gezant *de Kerckhove* den minister *Vilain XIV* ter lezing gegeven en over welks inhoud de Belg. regering zoo geërgerd was, dat zij haar plan tot verplaatsing er door prijs gaf, was slechts het letterlijk afschrift eener telegrafiesche dépêche, die, om den aard der verzending, kort en zonder vormen, alleen bij uitzondering zóó ter lezing was gegeven. De reden er van was deze:

Reeds sedert 4 jaren had de Porte haar wensch te kennen gegeven, dat de Belg. regering zich door een ander dan den heer *Blondeel* zou doen vertegenwoordigen; men vroeg dit in 't belang van België zelf. In het begin van dit jaar was er weder eene omstandigheid, die den Sultan noopte, ten gevolge van opmerkingen van de Engelsche, Oostenrijksche, Fransche en Sardiniesche gezanten, bij vernieuwing aan te dringen, niet op eene terugroeping, maar op eene verplaatsing van den heer *Blondeel*. Den 4 April werd daarover eene nota ingeleverd; de verplaatsing werd toen toegezegd; maar 2 maanden verliepen, zonder dat de belofte werd vervuld, ofschoon in dien tusschentijd tot driemaal toe door den heer *de Kerckhove*, naar aanleiding van nieuwe dépêches, het vervullen der belofte werd gevraagd. Eindelijk ontving de gezant den 28 Mei de bekende telegr. dépêche, die van den meest dringenden aard was. Dat stuk gaf te kennen, dat de Porte de zaak zeer ernstig meende, 't geen de Belgiesche regering niet scheen te willen gelooven. Integendeel was het, alsof het kabinet van Brussel meende, dat de zaak te donker door den gezant *de Kerckhove* werd voorgesteld. Daarom meende deze niet beter te kunnen doen, dan eene mededeeling te geven van de dépêche zelve. Hij had dit aan den minister mondeling gedaan, maar die werd te zeer bezig gehouden met de muiterijen, die toen juist plaats grepen. De gezant vervoegde zich daarom tot den sekretaris-generaal, overhandigde hem een authentiek en geen officiëel afschrift der dépêche, — waartusschen wel onderscheid moet worden gemaakt, — maar gaf daarbij tevens te kennen, dat men de zaak te Konstantinopel ernstig meende, dat ter overtuiging dit stuk diende, dat hij geteekend aanbood, omdat de minister voor kort eene dépêche zonder onderteekening als een gewoon stuk papier had beschouwd, en dat hij daarom de dépêche, juist gelijk die luidde, en door hem geteekend, ter lezing overgaf. Uit het voorbehoud, bij deze overhandiging gemaakt, blijkt, dat er geen sprake was van eene officiële mededeeling, en daarom had de plaatsing van het besproken stuk in den *Moniteur* en het daarop eene maand later ontvangen antwoord den gezant zeer verwonderd. Daar er evenwel geen verschil tusschen de regeringen bestond, maar alleen over een persoon, verwachtte de hee- *de Kerckhove*, dat de betrekkingen op vriendschapr pelijken voet zullen blijven.

Deze brief, aan alle bladen gezonden, wordt algemeen opgenomen en besproken. *Le Nord* vraagt, of het wel passend is te doen, gelijk de gezant deet, het stuk in een brieventasch te bezorgen, zonder eenig begeleidend schrijven aan de redaktie. De gezant krijgt daarbij eene les in beleefdheidsvormen, die men beweert, dat hij ook niet heeft in acht genomen bij de mededeeling der laatste dringende telegr. dépêche van de Porte. De Belg. pers stelt natuurlijk den gezant der Porte in 't ongelijk, gelijk ook de *Constit.* het doet. Dit laatste blad beweert, dat er niet eens gegronde redenen waren voor eene handeling als de Porte zich veroorloofde, en die daarom ernstiger is, dan de gelijke maatregel, die N. Amerika onlangs tegenover den Britschen gezant nam. De *Times* daarentegen verdedigt de Porte. Die verschillende houding verklaart zich, als men weet, dat de heer *Blondeel* werd beschuldigd in de

Donauvorstendommen de zaak der Unie te hebben voorgestaan. Men beweert dan ook, dat de geheele zaak vooral een drijven is van Lord *Strattfort*, den lastigen Britschen gezant te Konstantinopel.

Over de verkiezing te St. Nicolaas en het bedanken van den minister *Nothomb* voor de hem aangeboden kandidatuur, is de klerikale partij eenigzins bemoeijelijkt. Er zijn er, die zeggen, dat de heer *Nothomb* moest gekozen worden, niettegenstaande de afwijzing der kandidatuur door dien heer, of liever door den *Moniteur*. Het heeft den schijn, alsof de minister persoonlijk niet zoo zeer tegen het plan der klerikale pers was ingenomen, maar dat hij werkelijk er toe gedwongen is, zich terug te houden.

ADVERTENTIEN

Marktberigten.

Amsterdam, 10 Julij. Granen waren heden zeer weinig gevraagd zoodat de handel in de meeste artikelen uiterst gering en de stemming flaauw was. — Tarwe lusteloos; 138 ℔ n. w. b. Pools. *f* 413, *f* 4,15, *f* 418 à *f* 520; 129 ℔ dito *f* 425; 129 ℔ Ibrail *f* 338. — Rogge traag; 119 ℔ Archangel *f* 239; 120 ℔ dito *f* 2,40. Boekweit *f* 10 lager afgeven, met geringe handel; 118 ℔ Nijkerkk. *f* 227; 118 ℔ Gelders. *f* 273; 112 ℔ Holst. *f* 237.

Dordrecht, 9 Julij. Granen. Onze markt was heden van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe voor het jaargetijde redelijk goed voorzien, voor dezelve bestond tot 60 c. lager nog weinig vraag en is het grootst gedeelde onverkocht gebleven. Zomertarwe was ook minder begeerd en is 30 cents lager te notoren. Mooije Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 11,30 à *f* 12,20; Blaauwe en geringe *f* 10 à *f* 11, en Zomertarwe *f* 10,50 à *f* 11,20. Rogge. Zeeuwsche, Vl. en Overm. bij meerder aanvoer slap en tot 30 cents lager bezwaarlijk te verkoopen. Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 7 à *f* 7,50. Gerst. Winter en Zomer weinig ter veil en in de beste soorten vlug te plaatsen. Flakk. en Overm. Winter *f* 7,20 à *f* 7,40, en dito Zomer *f* 6,70 à *f* 7. Spelt weinig getoond en tot 20 cents hooger van *f* 4,20 tot *f* 4,40 beter te verkoopen. Haver was tot vorige prijzen in de mooije Inlandsche soorten wel te plaatsen. Zeeuwsche en Inlandsche Voeder *f* 3,70 à 8, en Dikke dito *f* 4,50 à *f* 5. Boekweit werd op vorige prijzen gehouden, als: op 76 Ned. ℔ mooije Rozendaalsche *f* 290, 's Bossche *f* 285 en Holsteinsche *f* 280, doch bleef zonder handel.

Schiedam, 10 Julij. Granen. Verkocht: Rogge, 141 ℔ Reval *f* 250 6/w., *f* 251 6/w. Gerst, 129 ℔ Coursche *f* 253 6/w.; 127 ℔ Libau *f* 252 6/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 20,50; Jenever id. *f* 26,00; Amsterd. proef *f* 27,25 zonder de belasting. Spoeling 60 cents per ketel.

Arnhem, 10 Julij. Nieuwe Weit van *f* 11.75 tot *f* 15.30 Rogge van *f* 7.45 tot 8.00. Boekweit van *f* 9.00 tot 9.40. Garst van *f* 6.30 tot 7.00. Vriesche Haver van *f* 4.95 tot *f* 5.15. Voerhaver van *f* 4.00 tot 4.30. Paardeboonen van *f* 8.15 tot 8.60. Groenen Erwten van *f* 7,95 tot 8.20. O. Aardappelen van *f* 1.75 tot 2,50. N. dito van *f* 3,00 tot 3,60. Boter per Ned. p. van *f* 0.83 tot *f* 0.98.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*.)

Julij.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerking.*
			N. ℔						
10	2	w.	5.0	760.33	66.7	— 4.9	0.67	0	Bewolkt.
	10	zw.	0.0	61.33	59.2	— 1.4	0.89	0	Zw. bewolkt.
11	8	wzw.	3.0	62.00	63.7	— 4.0	0.85	0	Idem.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 10 Julij 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2½	pCt.	63⅝	63¹¹⁄₁₆	
dito dito	3	"	76⅞	77	76⅞
dito dito	4	"	96⅜	96⁷⁄₁₆	96⁷⁄₁₆
Amortisatie-Sijndikaat	3½	"	91¼		
Handelmaatschappij .	4½	"	160⅛	160½	160⅛
Leen. Holl. Spoorweg	4½	"	98		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"	100⅞		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild*	2½	pCt.	53¼		
SPANJE.					
Obligatien	1¼	pCt.	25⁹⁄₁₆	25⅝	25⁹⁄₁₆
Oblig.	3	"	43⅛	43¼	
Binnenl. Schuld . . .	3	"	38⅛	38³⁄₁₆	38³⁄₁₆
Amortisable			5⁹⁄₁₆		
Bewijzen Koepons . . .			5⅞		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	46¹⁄₁₆	46⅛	
dito 1856.	3	"	45⁷⁄₁₆	45½	
dito uitgestelde			26⅜		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	"	105½		
Obligat. 1828 & 1829	5	"	103⅞		
Certifikat. 1831 & 1833	5	"	95		
Certifikaten 1840. . .	4	"	87⅞		
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	"	87⅞	88	
dito 5e Serie	5	"	98⅛		
dito 1855 6e Serie. .	5	"	99¾	99¹³⁄₁₆	99¹³⁄₁₆
dito Adm. te Lond.	4½	"	96⅝	96¾	96¹¹⁄₁₆
Cert. van Assign. . .	6	"	67⅛	67¼	
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			154½		
Obligatien.	4	pCt.	80⁹⁄₁₆	80⅝	
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	78½	78⁹⁄₁₆	
Oblig. Metaliek . . .	5	"	76¹³⁄₁₆		
Oblig. Rente Am. . .	5	"	87½	87¾	87½
dito dito Nat. 1854.	5	"	78⁷⁄₁₆	78½	78⁷⁄₁₆
dito dito	2½	"	39¾		
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	100	100¼	100¼
" 1839, £ 100. .	5	"	98½		
AMERIKA.					
Peru, Geldleening 1854	4½	pCt.	79¼	79½	79¼
Ecuad. Oblig. 1855 onbep.			13¹⁵⁄₁₆	14½	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4½	"	33½		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.